

Gala de Operă – Un protocol inaugural al stagiunii 2016 – 2017

(Grigore Constantinescu – 31 octombrie 2016)

Conferința de presă ce preceda deschiderea stagiunii a prilejuit prezentarea colaboratorilor invitați de Beatrice Rancea, director general interimar al Operei Naționale pentru a crea o ambianță profesional-artistică capabilă să impună statutul abordărilor în cadrul celor două Gale Extraordinare, dedicate Operei și Baletului. În primul rând i-am cunoscut astfel pe reprezentații scenelor lirice europene, mesageri ai artei spectacolului muzical, liric și coregrafic, provenind din Italia: dirijorul Marcello Mottadelli și coregraful Renato Zanella, regizorul Matteo Mazzoni și coregraful Carlos Vilán, realizatori ai apropiatelor premiere cu opera **Bărbierul din Sevilla** de Rossini, respectiv baleturile **Tricornul** și **Amorul vrăjitor** de Manuel de Falla, ca și majoritatea soliștilor invitați ai galelor inaugurale. Participările interpretative ale invitaților au fost programate scenic în alternanță cu interpreții din ansamblul Teatrului bucureștean. Deschiderea stagiunii Operei Naționale Române, sub simbolul „Galelor Extraordinare”, este semnul unei mult așteptate schimbări, după întunecatele evenimente care au tulburat viața Teatrului în ultimul timp, umbrindu-i prestigiul. Am asistat cu mulțumire la momentul inaugural, urmărind cum se răspândește lumina unui eveniment capabil să aducă artiștilor și publicului satisfacții maxime. Lăsând în urmă trecutul, pe care ne și dorim să-l ștergem din memorie, teatrul, luminat feeric, i-a primit cu generozitate pe iubitorii artei lirice și coregrafice, interpreți și melomani. Ideea „Galelor Extraordinare”, pentru deschiderea de stagiune, aparține managerului Beatrice Rancea, ținta fiind altitudinea și calitatea producției muzical-artistice de viitor.

Programul a ținut seama de celebritatea momentelor solistice, de preferință romantice, cu muzica belcantistilor și veriștilor, la care s-au adăugat câteva pagini din repertoriul rus, francez și verdian, planul de desfășurare fiind oferit de conceptul artistic al lui Renato Zanella, completat de scenografia Doinei Levintza, la pupitrul spectacolului fiind, în calitate de coordonator, dirijorul Marcello Mottadelli (maestri de cor Stelian Olariu și Daniel Jinga).

Alternanța interpreților români cu oaspeții a fost interesantă, mai ales prin motivațiile repertoriale care răspundeau dialogurilor cu publicul, cu mijloacele de care dispuneau fiecare interpret. Mezzo-sopranele au fost reprezentate de Oana Andra – adaptarea ariei Musettei din **La Boheme**, interpretată cu o înregistrare completată potrivit manierei rolului; asemenea, căutări există și la Liliana Matei Ciucă, dornică să se impună dramatic cu Azucena din **Trubadurul** și Ulrica din **Bal mascat**, roluri de forță, însă nu suficient de întunecate, bazându-se mai ales pe registrul înalt. Soprana Iulia Isaev, nu de mult interpretă a rolului Tosca, a abordat acum celebra arie a lui Butterfly „Un bel di vedremo”, în care calmul expresiei venea din același reper al acutului, o formulă ce ocolește tragismul expresivității; soprana Irina Iordăchescu – aria lui Liu din **Turandot** de Puccini – mi s-a părut mai aproape de adevărul partituri, poate din cauza relației firești între expresia tragică și nuanța poetică. Tenorul Liviu Indricău, pornind de la compoziția rolului Lenski din **Evgheni Oneghin**, s-a situat în domeniul comparațiilor – pro sau contra – interpretative. Am constatat o mare deosebire ca teatralitate între el și tenorul Iordache Basalic, experimentat scenic și cu vervă în „Largo al factotum” din **Bărbierul din Sevilla** de Rossini; mai mult exces de temperament, stil belcantist însă mai puțin.

La mijloc de drum între Viena și București, tenorul Alexandru Badea a oferit o compoziție în manieră siciliană în **Cavalleria Rusticana**, „Viva il vino spumeggiante” creație de vioiciune scenică, diferențiată expresiv în duetul final din **Traviata** verdiană, „Parigi, o cara”, alături, dar puțin potrivit, de soprana Nino Machaidze. Vorbim tot de un duet verdian din *Aida*, unde mezzo-soprana maghiară Ildikó Kolmósi (Amneris) a dominat prin forță glasul sensibil, violonistic, al sopranei Silvia Sorina Munteanu (*Aida*), creându-se astfel diferențieri stilistic-expresive nu tocmai potrivite.

Ildikó Kolmósi a fost mai spectaculoasă în aria Dalilei, vrăjindu-l nuanțat, cu bune rezultate, pe Samson, fără o dovadă convingătoare, însă, în ce privește maniera romantică a stilului francez romantic. De preferat contrastul din decorativul senzual al „Habanerei” cu care debutează rolul titular din capodopera lui Bizet, unde vocea i-a oferit mai multă putere și culoare de expresivitate spaniolă.

La Conferința de presă s-a vorbit foarte bine despre renumele sopranei Nino Machaidze, invitată mereu pe scene ale marilor teatre lirice. Probabil au fost marcate deja performanțe remarcabile, deși demonstrațiile în contextul acestei Gale nu au justificat nici subtilitatea registrății nici pregnanța coloraturilor. Am observat momente de lentoare expresivă, ezitări de viteză care depășesc recomandările și în duetul Violetta – Germond, aria Julietei...

O adevărată imagine de carieră, de la ascensiune la etalare, ariile cântate de tenorul rus Vladimir Galouzine au demonstrat diferența între „cine a fost” și „unde a ajuns” adică cum a cântat ariile „Vesti la giubba” din **Paiațe** și „Nessun dorma” din **Turandot**, cea de-a doua atingând orizontul amintirilor victorioase, între ele o lipsă de stăpânire depășindu-l pe Otello.

Laude pentru baritonul Ambrogio Maestri. Renumele vine de la talentul scenic și un glas expresiv, cu impact la public, mai greu susținut în *Dulcamara*, impresionant în *Scarpia* – **Te Deum**. Faima sa internațională în **Falstaff** de Verdi s-a confirmat într-o totală la Gală, în detalii și linie continuă.

Ca o canava pe care erau așezate tablourile fiecărei arii într-o montare fără motiv de critică, ținuturile ansamblurilor corale au constituit o superbă ramă, însoțind solourile sau evoluând autonom. Dirijorul Mottadelli a mănuit fără replică toate asamblările replicilor corale de fundal, lăsând să se admire posibilitățile corului Operei Naționale București, ca și ale formației Corului de copii. Concluzia este încurajatoare, comparativ cu trecutul apropiat al colectivului primului Teatru liric al țării, unde aemenea Gale nu au cunoscut întotdeauna o astfel de strălucire complexă. Este speranța noastră în viitorul apropiat al artei spectacolului muzical național, care atrage și satisface starea de bine a așteptărilor noastre de bine.